

Az információs társadalom

Nehéz lépést tartani a technológia mai fejlődési ütemével: kihat az egész társadalomra, befolyásolja, hogyan élünk, hogyan.

Az információtechnológia az információ tárolására, feldolgozására, elosztására és létrehozására alkalmazható technológia. Az alábbi táblázat a technológiai fejlődés néhány fontos állomását mutatja be.

1969	Az USA Védelmi Hivatala által kifejlesztett ARPANET (a modern internet elődje) bevezetése
1970	A bankautomaták (Automatic Teller Machines – ATM) bemutatása.
1971	Bemutatják az első egy chip-es központi egységet (Intel 4004).
1971	Elküldik az első e-mail üzenetet.
1972	Az első szövegszerkesztő rendszer bemutatása.
1973	Az első grafikus felhasználói felületet és egeret használó kísérleti számítógép bemutatása.
1979	Az első elektronikus táblázatkezelő program bemutatása.
1981	Az első, Microsoft által fejlesztett operációs rendszerrel működő PC bemutatása.
1983	A globális Internet kezdete, áttérés a TCP-IP protokollra.
1985	A Microsoft bemutatja a Windows operációs rendszert.
1989	A World Wide Web projekt bemutatása a CERN-ben.
1990	A Windows 3.0 kibocsátása, stabil grafikus felhasználói felület az IBM PC-hez.
1998	Az elektronikus kereskedelem kezdetei.

Az infokommunikációs technológiák előnyei és hátrányai

- Az információtechnológia fejlődését erőteljesen befolyásolják az üzleti érdekek. A gyártási folyamatok automatizálása, a számítógéppel támogatott tervezés, a relációs adatbázis-technológiák, a táblázatkezelő és szövegszerkesztő szoftverek, mind üzleti hasznot jelentenek.
- Az információtechnológia legfőbb humán hatása az, hogy az emberek számára jóval több információ vált elérhetővé, mint korábban.
- Az emberek magatartása változik meg azáltal, hogy a társadalom jobban informált, mint korábban. Ma már alapvető elvárás az, hogy a kiválasztott termékről, szolgáltatásról vagy szervezetről minél több információhoz jussunk, így adott területen jobb döntést hozhassunk.
- A mai technológia jelentősen javítja a szervezeti célok elérése érdekében végzett tevékenységek és folyamatok hatékonyságát.
- Az információtechnológia fejlődése révén javulnak azok a szolgáltatások, amit az egyes kormányok az állampolgároknak tudnak nyújtani. A technológia jól alkalmazható az igazságszolgáltatásban és a gazdaság irányításában is, mivel lehetővé vált a statisztikai adatok folyamatos gyűjtése, gyors ellenőrzése és összehasonlítása.

További előnyök

- Globalizáció – lehetővé tette, hogy a világgazdaság egyetlen integrált rendszert alkosson.
- Kommunikáció – az információtechnológia segítségével a kommunikáció olcsóbbá, gyorsabbá, és hatékonyabbá vált.
- Költséghatékonyság – az információtechnológia lehetővé tette az üzleti folyamatok számítógépesítését, csökkentve ezáltal a költségeket.
- A kulturális szakadék csökkentése – az információtechnológia hozzájárul a kulturális

szakadék csökkentéséhez azáltal, hogy lehetővé teszi a különböző kultúrákból érkező emberek egymás közötti kommunikációját. Az a tény, hogy a különböző kultúrákból érkező emberek megoszthatják egymás között nézeteiket és elképzeléseiket, növeli a tudatosságot és csökkenti az előítéleteket.

- Több idő marad! A technológia révén lehetségessé vált, hogy az üzletek világszerte bármikor nyitva legyenek. Ez azt is jelenti, hogy ha szükségünk van valamire, szinte korlátok nélkül és a világ több országában vásárolhatunk, hiszen a boltok az interneten keresztül elérhetőek, azaz „nyitva” vannak.

Az információtechnológia néhány hátránya:

- Munkanélküliség – miközben az információtechnológia racionalizálja az üzletmenetet, kiszervezések elterjedéséhez vezet.
- Magánélet – bár az információtechnológia gyorsabbá, könnyebbé és kényelmesebbé tette a kommunikációt, ezzel egyidejűleg néhány területen „felvásárolta” a magánéletet.

Adatvédelem

Az információtechnológia fejlődése új jogszabályok bevezetését tette szükségessé. Nagyon fontos, hogy ismerjük a Polgári Törvénykönyvben megfogalmazott jogainkat különösen akkor, ha személyi adatok gyűjtésével, tárolásával, visszakeresésével kapcsolatos munkát végzünk. Az információra vonatkozó követelmények:

- feldolgozása korrekt és törvényes,
- feldolgozására meghatározott célból (megfelelő korlátok között) került sor,
- adekvát, releváns, nem túlzó,
- pontos.
- csak addig őrzik meg, amíg szükséges,
- feldolgozása összhangban van a tulajdonos adatvédelmi jogaival,
- biztonságos.
- idegen személyeknek nem kerülhet a kezébe.

A hírközlő és médiaszervezetek különösen sokat profitálnak az informatikai fejlesztésekből. Közönségüket, információközlési lehetőségeiket jelentősen megnövelték az új médiumok, mint az internet és a műholdas televízió. A legújabb nemzetközi konfliktusokról szóló hírek olyan gyorsan válnak elérhetővé, amire eddig még sosem volt példa.

Oktatási intézmények

Az informatikai fejlesztések nagyon sokféle módon hatottak az oktatási intézményekre. A legkézenfekvőbb példa erre az informatikai képzések elterjedése, amit az a társadalmi igény generált, hogy egyre nagyobb szükség van informatikához értő emberekre.

A másik nagyon fontos előny, az oktatási intézmények közötti információ megosztásának, és a kutatáshoz szükséges információ előállításának lehetősége. Az internet és az e-mail lehetővé tette, hogy egy-egy kutatási projektben földrajzilag egymástól távol élő kutatócsoportok is együtt tudjanak dolgozni.

Az elmúlt harminc év informatikai fejlesztései: az egyetlen nagy, egész termet betöltő, egyszerre csak egy ember által használható számítógéppel rendelkező intézményektől mára eljutottunk odáig, hogy nemcsak az intézmények, de a magánemberek is élhetnek a számítógépek által nyújtott lehetőségekkel: a társadalom széles rétegei számára elérhetővé vált a számítógépek óriási választéka, a hatékony és gyors munkavégzés lehetőségét kínálva.

Az internet elérhetővé vált a fogyatékkal élők (vakok, gyengén látók, más fizikai fogyatékkal élő) emberek számára is. Életminőségük jelentősen javulhatott azáltal, hogy az interneten keresztül tudnak másokkal kommunikálni, hozzájutnak olyan információkhoz, amire korábban nem volt lehetőségük, és bekapcsolódhatnak a köznevelésbe. Lehetőségek, amelyek csak a virtuális világban váltak valóra.

Digitális megosztottság

Az elmúlt húsz év technológiai fejlesztései ellenére az eszközökhöz való hozzáférés tekintetében a

világ bizonyos részein jelentős korlátok mutatkoznak. A „digitális szakadék” az emberek közötti különbségekre utal, amely az információtechnológia eszközeihez való hozzáférés lehetőségében mutatkozik meg. Arra a különbségre, amely azok között van, akik élhetnek az információs korszak vívmányaival, és azokra, akiknek erre nincs lehetőségük. A technológiához való hozzáférés akadálya lehet fizikai korlát, de lehet a modern eszközök használatához szükséges képesség, képzés hiánya is.

A globális digitális szakadékról folytatott viták alapkérdései:

- társadalmi-gazdasági különbségek (gazdagok/szegények)
- földrajzi elhelyezkedés (város/vidék)
- a marginalizálódás kockázatnak az érzése
- esély a sikerre